

Notatka z seminarium pt. „Szanse i przyszłe perspektywy efektywnego korzystania z zasobów na obszarach wiejskich” (“Opportunities and future perspectives for Resource Efficiency in Rural Areas”) w Brukseli w dniu 13 czerwca 2017 r.

Seminarium zorganizowane zostało przez Punkt Kontaktowy Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (ENRD). W seminarium uczestniczyło ok. 70 osób. W konferencji aktywnie uczestniczyli przedstawiciele „rolniczej” Dyrekcji Komisji Europejskiej – DG AGRI, jak i „środowiskowej” – DG ENV. Z Polski w seminarium uczestniczyli partnerzy Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich: Aleksandra Chlebicka z firmy Primaris, Wojciech Frątczak z Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Małgorzata Verset z Biura w Brukseli Krajowej Rady Izb Rolniczych i Krzysztof Kwatera z LGD Dolina Raby.

Program seminarium wraz z prezentacjami dostępny jest na stronie ENRD:

http://enrd.ec.europa.eu/news-events/events/enrd-seminar-resource-efficiency_en.

Celem konferencji była prezentacja dobrych przykładów i dyskusja o odpowiednim korzystaniu z zasobów obszarów wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem wody i gleby. Na konferencji prezentowano zatem głównie działania związane z priorytetami 4 i 5 Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Spostrzeżenia, uwagi i refleksje z uczestnictwa w warsztacie 2. *Identyfikacja zróżnicowanych czynników dla osiągnięcia kształtowania i wdrażania efektywnej i spójnej polityki rozwoju obszarów wiejskich w odniesieniu do efektywnego wykorzystania zasobów* i warsztacie 4. *Narzędzia planowania w zakresie wody i gleby:*

- Kaley Hart z Punktu Kontaktowego Europejskiej Sieci na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich odwołała się do światowych Celów Zrównoważonego Rozwoju 2030. Obecnie w Polsce właśnie rozpoczyna się debata w sprawie, jak możemy się przyczynić do realizacji tych Celów.
- Emma Svensson z Szwedzkiej Rady ds. Rolnictwa (Swedish Board of Agriculture), wskazała, że podejście RLKS przyczynia się do ochrony zasobów wody i gleby poprzez projekty, których celem jest:
 - odrestaurowanie miejsc dziedzictwa kulturowego w rzekach i w ich pobliżu
 - rozwój turystyki wokół wód (wędkarstwo, przewodnictwo, rekreacja itp.)
 - umożliwienie dostępu do natury,
 - uzyskiwanie czystej wody z wód odpadowych, zanieczyszczonych, zakwaszonych, glonów
 - prezentacja sztuki związanej z wodą
 - rozwój zajęć dla dzieci
 - koordynacja działań związanych z wodą
 - utrzymanie terenów podmokłych
 - rozwój miejsc promocji projektów dla poprawy środowiska i rozwoju energii odnawialnej

W LSR „Dolina Raby” 6,4% środków z poddziałania „Realizacja LSR” przeznaczono na cel szczegółowy *„Ochrona środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu; zachowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowo-historycznych, w tym tradycji regionalnych”*. Szacuje się, że 5-10% środków zaplanowanych na projekty przedsiębiorców, przeznaczą oni na działania związane z ochroną środowiska, ze względu na preferencje w tym zakresie w kryteriach lokalnych LGD.

- Pani Eszter Kovacs z Węgier przedstawiła wyniki badań związanych z wstrzymaniem wypłat „rolnośrodowiskowych” w roku 2014 na Węgrzech. Brak wypłat spowodował nie stosowanie się 2/3 rolników do zasad „rolnośrodowiskowych”. Badaczka zwróciła też uwagę na potrzebę holistycznego podejścia w tym zakresie. Uważam to za bardzo słuszne – zdecydowana większość LGD, nie tylko w Polsce, podobnie jak nasza LGD, aktywnie uczestniczy w promocji lokalnych produktów tradycyjnych. Czyste wody i gleby, szczególnie nie nadmierne stosowanie nawozów (a najlepiej stosowanie tradycyjnego nawożenia), a także w przypadku zwłaszcza południowych obszarów Polski – czyste powietrze, to warunki do produkcji tradycyjnej żywności. To także ważny element jakości życia na obszarach wiejskich i przeciwdziałania zmianom klimatu.
- Najwięcej spośród państw EU na priorytety 4 i 5 przeznaczono we Francji i następnie we Włoszech. We Włoszech na te priorytety przeznaczono 8,5 mld Euro - ponad 40% budżetu PROW (w Polsce – 4,5 mld tj. 33% budżetu PROW), a spośród regionów Włoch - najwięcej w regionie Bolzano - blisko 70% budżetu regionalnego PROW. Na konferencji przedstawiono przykład działań z regionu Emilia-Romagna.

Opracował: Krzysztof Kwatera, LGD Dolina Raby